

مسمومیت با منواکسید کربن گاز CO (گاز گرفتگی)

مسمومیت با منواکسید کربن به دنبال حوادث خانگی بدنیال
نقص فنی و یا در نتیجه اقدام به خودکشی رخ می دهد .
منواکسید کربن بیش از هر ماده سمی دیگری به استثنای (الکلی)
منجر به مرگ افراد می شود .

کلیه موادی که به عنوان سوخت استفاده می کنیم اگر با
مقدار کافی اکسیژن و به طور کامل بسوزند گازی بنام دی
اکسید کربن (CO2) ایجاد می کنند که وارد هوا می شود
ولی اگر سوختن به طور ناقص انجام شود گاز سمی و بی بو
ی منواکسید کربن تولید می شود .

این نوع مسمومیت بیشتر بر اثر گازی که در منازل بعنوان
سوخت بکار می رود و یا دود آتش با روشن کردن اتومبیل
در گاراژ سربسته ، کرسی و منقل ایجاد می شود .

منواکسید کربن اثر سمی خود را با ترکیب شدن با
هموگلوبین موجود در گردش خون و در نتیجه کاهش
ظرفیت حمل اکسیژن خون ایجاد می کند در نتیجه کمبود
اکسیژن در خون باعث کاهش اکسیژن رسانی به تمام
باقتها و از آنجا که نیاز مغز به اکسیژن حیاتی می باشد
علائم عصبی در مسمومیت با منواکسید کربن واضحتر و
غالب می باشد .

میل ترکیب شدن منواکسید کربن با هموگلوبین ۲۵۰ برابر
بیشتر از میل ترکیب شدن اکسیژن با هموگلوبین می باشد .

علائم و نشانه های مسمومیت با منواکسید کربن :

بیمار دچار مسمومیت با منواکسید کربن بدلیل کاهش
اکسیژن رسانی به مغز ظاهری شبیه به افراد مست دارد .

علائم شامل موارد زیر می باشد :

- ✚ سردرد ، ابتدا به صورت سنگینی در سر و بعدا
به صورت زق زق کردن می باشد.
- ✚ تهوع
- ✚ تحریک پذیری
- ✚ افزایش تعداد تنفس
- ✚ ضعف عضلانی تپش قلب
- ✚ خواب آلودگی

✚ تشنج

✚ کاهش حس شنوایی و بینایی

✚ رنگ پوست ممکن است سیانوره (تیره) یا رنگ
پریده باشد .

✚ گیجی که می تواند سریعاً تا کما پیشرفت کند .

کمکهای اولیه در مسمومیت با گاز منواکسید کربن

- ❖ فوراً فرد را به هوای آزاد منتقل کنید و کلیه درب و
پنجره ها را باز کنید .
- ❖ راههای تنفسی بیمار را باز کنید ، اشیای خارجی و
دندانهای مصنوعی را خارج کرده ، سر بیمار را در
وضعیتی قرار دهید که راحت تنفس کند و از خم
شدن سر به روی قفسه سینه او جلوگیری کنید ،
برای این منظور بالشتی کوچک زیر شانه وی قرار
دهید که سر به عقب برگردد و راه تنفسی باز گردد .
- ❖ همه لباسهای تنگ را آزاد کنید .
- ❖ از لرزیدن بیمار جلوگیری کرده و روی او را با پتو
پوشانید .

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی خراسان شمالی

بیمارستان پورسینا

آشنایی با خطرات مسمومیت

با گاز منواکسید کربن

واحد آموزش به بیمار و سلامت همگانی

با آرزوی سلامتی

آدرس وب سایت بیمارستان:

nkums.ac.ir/category/15413

در صورت شدید نبودن مسمومیت معمولاً با اقدامات درمانی مناسب بیمار بهبود می یابد و کما (بیهوشی) در طی ۱۰ ساعت بعد از درمان بر طرف می شود ولی اگر علائم بدتر شدن وضعیت ذهنی بیمار برای ۲ هفته باقی بماند بهبودی کامل تقریباً مشکل می باشد .

تمام وسایل گرمازا اعم از
بخاری اجاق گاز ، آب گرمکن
و ... در منزل باید دارای دود
کش سالم و استاندارد باشند و
به طور مستمر مورد بررسی
قرار گیرند .

- ❖ تا حد امکان بیمار را آرام نگه دارید .
- ❖ در صورت لزوم تنفس مصنوعی دهان به دهان بدهید و بیمار را فوراً به بیمارستان منتقل کنید و با ۱۱۵ تماس بگیرید .

درمان

در مراکز درمانی دادن اکسیژن با غلظت بالایی باشد .

با توجه به علائم و نشانه های بیمار سایر اقدامات دیگر ممکن است نیاز پیدا کنند :

- ۱- در کاهش خونسازی به مغز و وجود ادم مغزی (بصورت ناگهانی علائم و نشانه هایی مثل سردرد ، سرگیجه ، تهوع و استفراغ ، کاهش بینایی ، تنفس نامنظم ، عدم توانایی در راه رفتن ، بی حسی و بهت زدگی ، تشنج ، کاهش سطح هوشیاری بروز کند ، اذروهایمانند مانیترول و کورتون طبق نظر پزشک معالج استفاده می شود .
- ۲- درمان تشنج با داروهای ضد تشنج طبق دستور پزشک مثل دیازپام و فنی توئین